

20.1 KULTUREQARNEQ

20.1.1 Katersugaasiviit allagaateqarfii

Kalaallit kulturiat kalaallillu inuiaat pillugit oqaluttuarisaanik-kut takussutissartaat Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianniillu sumiiffinnilu katersugaasivinnit aqunneqarput.

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu nuna tamakkerlugu itsarnisarsiornerup, eqqumiitsuliornerup kusanartuliornerullu iluini suliaasaqarpoq.

Nunatta Allagaateqarfia Kalaallit Nunaanni pisortat suliffeqarfiutaannit inuinnarniillu allagaateqarfimmi toqqorneqartussanik tigusaqartarpoq, oqaluttuarisaanikkullu takussutissat nalunaarsorneqarlutillu paarineqartarput tamanullu takussarineqartarlutik. Allagaateqarfik ukiut 2008-p 2009-llu nikinneranni ilisivinni 3.148 meterinik takissuseqartuni toqqaateqarpoq.

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu pillugu paasissutisat erseqqinnerusut uani takuneqarsinnaapput: www.natmus.gl/

Illoqarfiit 15 nammineerlutik katersugaasiveqarput, amerlanertigut nunasiaanerup nalaani oqaluttuarisaanikkut illuutini.

Takussutissiaq 2.1

Nunatta Katersugaasiviani Allagaateqarfianilu takusaasimasut

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Katillugit	14.555	18.000	17.415	...	16.060	16.010	16.665	20.302	21.666	11.575	14.106	16.764	I alt
Meeqqat	3.106	3.000	3.980	...	4.395	4.401	4.195	3.835	3.894	2.790	2.858	2.868	Born
Inersimasut	11.449	15.000	13.435	...	11.665	11.609	12.470	16.467	17.772	8.785	11.248	13.896	Voksne

Nalunaarsuut:1998-mi aamma 2006-mi kisitsisit missingersugaapput.
Najoqqataq: Kalaallit Nununaata Katersugaasivia Allagaateqarfialu

20.1 KULTUR

20.1.1 Museer og arkiver

Historisk materiale om grønlandsk kultur og det grønlandske folk forvaltes af Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu, Grønlands Nationalmuseum og Arkiv og en række lokale museer.

Grønlands Nationalmuseum og Arkiv har landsdækkende arbejdsopgaver indenfor arkæologi, nyere tids historie, kunst og kunsthåndværk.

Landsarkivet modtager arkivalier fra offentlige institutioner i Grønland og fra privatpersoner, registrerer og opbevarer det historiske materiale og stiller det til rådighed for offentligheden. Arkivet havde ved årsskiftet 2008/2009 3.148 hyl-demeter arkivalier.

Se nærmere om Grønlands Nationalmuseum og Arkiv på adressen: www.natmus.gl/

Der findes lokalmuseer i 15 byer, typisk i historiske bygninger fra kolonitiden.

Oversigt 20.1

Besøgende i Grønlands Nationalmuseum og Arkiv

	2004	2005	2006	2007	2008
Besøgende i Grønlands Nationalmuseum og Arkiv	20.302	21.666	11.575	14.106	16.764
Born	3.835	3.894	2.790	2.858	2.868
Voksne	16.467	17.772	8.785	11.248	13.896

Anm.: Tal for 1998 og 2006 er anslået.
Kilde: Grønlands Nationalmuseum og Arkiv

20.1.2 Isiginnaartitsisarneq

Isiginnaartitsisar-toqatigiit Silamiut Kalaallit Nunaani kisimiillutik inuussutissarsiu-tigalugu isiginnaartitsisartuupput. Silamiut Kalaallit Nunaat tamakkerlugu isiginnaartitsisarput kiisalu Europamat, USA-mut Australiamullu isiginnaartitsisartornikuul-lutik. Isiginnaartitsisar-toqatigiit 2007-mit ukiumut ingerlatsi-nermut Namminersornerullutik Oqartussanit/Namminersor-lutik Oqartussanit tapiiffigineqartarput.

Erseqqinnerusumik paasissutisat uani takukkit: www.silamiut.gl/

20.1.3 Kalaallit atuakkiortut

Kalaallit Atuakkiortut peqatigiiffiata atuakkiortut piginneq-qartussaanerumt soqutigisaat suliaaraat, ilaasortallu aqqu-tigalugit atuakkanik atorniartarfiit akiliutaanneersunik 10 procentimik isertitaqartarlutik.

Atuakkiortut peqatigiiffiat pillugu paasissutisat erseqqin-nerusut uani takukkit: www.atuakkiortut.gl/

20.1.2 Teater

Teatergruppen Silamiut er Grønlands eneste professionelle teatergruppe. Silamiut opfører teater i hele Grønland og har gæstespillet i Europa, USA og Australien. Teatergruppen fik fra 2007 et årligt driftstilskud fra hjemmestyret/selvstyret.

Se nærmere på adressen: www.silamiut.gl/

20.1.3 Grønlandske forfattere

Kalaallit Atuakkiortut, Den Grønlandske Forfatterforening arbejder for forfatternes ophavsretlige interesser og modtager gennem medlemmerne en indtægt på 10 procent af biblioteker-nes vederlag.

Se nærmere om forfatterforeningen på adressen: www.atuakkiortut.gl/

20.1.4 Kalaallit Nunaanni Eqqumiitsuliortut Kattuffiat KIMIK

Kalaallit Nunaanni Eqqumiitsuliortut Kattuffiat assilialianik eqqumiitsuliortut Kalaallit Nunaanni najugaqartut sallitutinne-rullugit nuna tamakkerlugu peqatigiiffuvoq. Peqatigiiffiup anguniagaa tassaavoq eqqumiitsuliortut soqutigisaannik ilaa-sortallu saqqummersitsinissaannik assigisaannillu suliaqarnis-saq.

KIMIK nammineq nittartakkamik peqanngilaq.

20.1.5 Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik

Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik Namminersornerullutik Oqar-tussat/Namminersorlutik Oqartussat ingerlataraat. Ilinniarfim-mi ilinniartut assilioriaatsinik ilisimasassanik tunngaviusumik periaatsinillu ilinniartinneqartarput. Eqqumiitsuliornermik Ilin-niarfimmil ilinniartut amerlanertigut ilusilersuisartutut assilis-sanillu eqqumiitsuliortutut ingerlaqqittarput. Eqqumiitsulior-nermik Ilinniarfimmil ilinniartusarneq assilialiornermut ilinni-arfimmil, eqqumiitsuliornermut ilinniarfimmil, ilusilersuisarner-mut ilinniarfimmil assigisaanniluunniit ilinniartunngornissa-mut tapiiffigineqarnissamik periarfissivoq.

Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik pillugu paasissutissat erseq-qinnerusut ukunani takukkit:

www.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Departement_for_kultur/Sunngu/Uddannelser_I_Gr%C3%B8nland/Studieforberedende%20uddannelser/1-aarig_kunsts-kole.aspx

20.1.6 Kultureqarneq pillugu atuagassiaq Neriusaaq

Atuagassiaq Neriusaaq kultureqarneq pillugu atuagassiaavoq oqaatsit marluk atorlugit saqqummersartooq, atuagassiallu anguniagaraa Kalaallit Nunaanni eqqumiitsuliornerup kul-tureqarnerullu iluini sunniutaasut allaaseralugillu paasissutis-siussutigisarnissaat. Peqatigiiffik Neriusaaq aningaasanut inat-sit aamma tipsernermit lottornermillu iluanaarutit aqutugalug-it tapiiffigineqartarpoq.

20.1.7 Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata Kulturimut Aningaasaateqarfiat

Danmarkip Kalaallillu Nunaata Aningaasaateqarfiat kalaallit aningaasaateqarfii pingasuusut, Kulturimut Aningaasaate-qarfik Danmark-Kalaallit Nunaat 1996-meersoq, Kalaallit Nu-naat pillugu Aningaasaateqarfik 1959-meersoq kiisalu Folke-tingip Kalaallit Nunaannut Aningaasaateqarfia, kattunnerisigut 1. juni 2005 pilersinneqarpoq.

Aningaasaateqarfiup siunertaraa Kalaallit Nunaata Dan-markillu akornanni kulturikkut attaveqarnerit siuarsarnissaat.

Kulturimut aningaasaateqarfirmut paasissutissat erseq-qinnerusut ukunani takukkit:

www.napa.gl/cms-cgi/contray.cgi?DATA=&ID=000006&-GROUP=011

20.1.8 Erinarsorneq, qitinneq nipilersornerlu

Illoqarfiit tamarnik nunaqarfiillu arlallit najukkaminni tusar-naartitsisartunik erinarsoqatigeeqarput. Kalaallit erinarsoqati-giit kattuffiat akuttunngitsumik erinarsoqatigiisitsilluni kater-suutsisarpooq Kalaallit Nunaat tamakkerlugu erinarsoqatigiit katersuuffigisaannik.

Illoqarfiit amerlanersaanni aamma qitittartoqarpoq. Qitta-

20.1.4 Grønlands Kunstnersammenslutning KIMIK

Grønlands Kunstnersammenslutning KIMIK er en landsdækkende forening for billedkunstnere, fortrinsvis billedkunstnere bosiddende i Grønland. Foreningens formål er at varetage kunstnerens interesser og at arrangere udstillinger og lignende for medlemmerne.

KIMIK har ingen selvstændig hjemmeside.

20.1.5 Kunsts-kolen

Kunsts-kolen er en institution under hjemmestyret/selvstyret. På skolen lærer eleverne forskellige billedprincipper og -teknikker. Eleverne fra Kunsts-kolen videreuddanner sig typisk til designere eller billedkunstnere. Et ophold på Kunsts-kolen er en forudsætning for at søge støtte til optagelse på billedskole, kunstakademi, design-skole eller lignende.

Se nærmere om Kunsts-kolen på adressen:

http://dk.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Departement_for_kultur/Sunngu/Uddannelser_I_Gr%C3%B8nland/Studieforberedende%20uddannelser/1-aarig_kunsts-kole.aspx

20.1.6 Kulturtidsskriftet Neriusaaq

Tidsskriftet Neriusaaq/Regnbuen er et dobbelt-sproget kulturtidsskrift, der som mål har at beskrive og orientere om strømninger inden for kunst- og kulturlivet i Grønland. Foreningen Neriusaaq/Regnbuen modtager tilskud via finansloven og via tips- og lottomidlerne.

20.1.7 Kulturfonden Danmark-Grønland

Kulturfonden Danmark-Grønland blev oprettet pr. 1. juni 2005 ved en sammenlægning af de tre grønlandsfonde, Kulturfonden Danmark-Grønland af 1996, Grønlandsfonden af 1959 og Folketingets Grønlandsfond.

Fondens formål er at fremme kulturelle forbindelser mellem Grønland og det øvrige Danmark.

Se nærmere om kulturfonden på adressen:

www.napa.gl/cms-cgi/contray.cgi?DATA=-&ID=000006&GROUP=011

20.1.8 Sang, dans og musik

Alle byer og en række bygder har sangkor, der optræder lokalt. De grønlandske sangkors sammenslutning afholder fra tid til anden sangstævner, hvor korsangere fra hele Grønland mødes.

Dansegrupper findes også i de fleste byer.

sit amerlanertigut kalattuujusarput, Europamiut qittasaat arfannianit danskinillu nunasiaateqartunit Kalaallit Nunaannut eqqunneqartut.

Oilaatersorneq kalaallit qangarsuarli ileqquotoqaraat ukiuni kingullerni ineritikkiartortinneqaaqqilersoq. Illoqarfinni arlalinni massakkut qilaatersortartoqarpoq.

Nipilersortartut amerlanerit pingaarnermik rockimik popimillu nipilersortartuuppuput. Kalaallit Nunaata inoqassusaanut naleqqiullugu nipilersortartorpassuaqarpoq nipilersornermik aallutaqartunik, amerlanertigut aningaasarsiutiginaq.

Nipilersukkanik saqqummersitsinerit

Atlantic Music aamma Sermit Records aqputigalugit ukiumut cd-it arlaqaaluttut saqqummersinneqartarput. Kalaallit Nunaanni nuussioffiit pisoqaanersaat ULO 2006-mi siaruarerisarnissamik Atlantic Music-imut isumaqatigiissuteqarpoq, tamatumunngalu atatillugu nuannarineqarnerpaat nutaanngitsut arlalitt ULO-meersut saqqummersinneqaaqqippuput.

Atlantic Music cd-nik nutaanik amerlanerpaanik saqqummersitsisartuusooq Nuummi mikisumik immiussisarfiuteqarpoq Københavnimilu taamaattumik anginerusumik peqarluni.

Nipilersukkanik saqqummersitat pillugit paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: <http://atlanticmusicshop.gl/>

20.1.9 Kulturikkut Illorsuit

Kalaallit Nunaata Kulturikkut Illorsua – Katuaq

Kalaallit Nunaata Kulturikkut Illorsua Katuaq 1997-mi atornerqalerma anguniagaq tassaavoq kulturikkut attaveqarfiit suleqatigisallu inerisarneri aqputigalugit kalaallit kulturiannik Kalaallit Nunaanni nunanilu tamalaani qaammarsaanissaq, taamaaliornikkut kalaallit kulturiata pigiinnarnissaa, ineriartortinnissaa ingerlateqqinnissaalu qulakkeerneqassammata.

Inersuaq isiginnaartitsinernut, ataatsimeersuarnernut filmerititsinernullu atornerqartartoq, inersuit mikinerusut arlalitt kiisalu neriniartarfik kulturikkut illorsuarmi pigineqarput. Katuap saniatigut NAPA illorsuarmi allaffeqarluni attartortuuvoq.

Katuaq pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.katuaq.gl/

Kulturikkut Illorsuaq Taseralik

Kulturikkut Illorsuaq Taseralik Sisimiunittog 2008-mi atornerqalerpoq. Taseraliup Oeqqata Kommuniani eqqumiitsuliornermut kulturikkullu inuunermit ilisimasat siammarternissaat peqataaffigissavaa, taamaaliornikkullu Issuttumi Nunanilu Avannarlerni eqqumiitsuliornermut kulturikkullu inuunermit innuttaasut ilisimasaqarnerulernissaannut suleqataassalluni.

Taseralik pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.taseralik.gl/

Dansene er typisk europæiske folkedanse, bragt til Grønland af hvalfangere og danske kolonisatorer.

Trommedans er den oprindelige grønlandske musiktradition, der i de senere år har oplevet en genopblomstring. Der findes nu trommedansere i flere byer.

Musikgrupper findes især indenfor genrene rock og pop. I forhold til Grønlands størrelse er der et stort antal aktive musikere, mest på amatørbasis.

Musikudgivelser

Der udgives adskillige cd'er årligt gennem Atlantic Music og Sermit Records. Grønlands ældste pladeselskab, ULO, indgik i 2006 en distributionsaftale med Atlantic Music, og i forbindelse hermed blev en række af ULO's gamle hits genudgivet.

Atlantic Music, der udgiver flest nye cd'er, har et lille indspilningsstudie i Nuuk og et større i København.

Se mere om musikudgivelser på adressen: <http://atlanticmusicshop.gl/>

20.1.9 Kulturhus

Grønlands Kulturhus - Katuaq

Grønlands Kulturhus - Katuaq blev etableret i 1997, og missionen med kulturhuset er at eksponere grønlandsk kultur i Grønland og internationalt gennem opbygning af kulturelle netværk og partnerskaber, der sikrer en bevarelse, udvikling og formidling af grønlandsk kultur.

Der er i kulturhuset en stor sal til teater, konferencer og biograf, et antal mindre sale samt en café. Ud over Katuaq er NAPA - Nordens Institut lejere i bygningen.

Se nærmere om Katuaq på adressen: www.katuaq.gl/

Kulturhuset Taseralik

Kulturhuset Taseralik i Sisimiut blev indviet i 2008. Taseralik skal medvirke til at udbrede kendskabet til kunst og kulturlivet i Midtkommunen og bidrage til at udbrede borgernes kendskab til kunst og kulturlivet i Arktis og i Norden.

Se nærmere om Taseralik på adressen: www.taseralik.gl/

20.2 TUSAGASSIUUTIT QAAMMARSAANERLU

20.2.1 Radio aamma tv

Kalaallit Nunaata Radioa (KNR)

Kalaallit Nunaata Radioa (KNR) Kalaallit Nunaata nuna tamakkerlugu radioqarfialugulu tv-kkut aallakaatitsisarfigaa. KNR suliffeqarfiuvoq namminersortoq pisortanit pigineqartoq Namminersornerullutik Oqartussanit/Namminersorlutik Oqartussanit ingerlanneqartoq. KNR-p radiokkut tv-kkullu aallakaatitigai nuna tamakkerlugu tusarnaarneqarlutillu isiginnaarneqarsinnaapput. KNR ingerlanneqarnerminut aningaasanut inatsimmit tapiiffiqineqartarpoq.

KNR pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.knr.gl/

Najukkani radio aamma TV

Illoqarfinni arlalinni radiokkut aallakaatitsisarfeqarlunilu tv-kkut peqatigiiffeqarpoq. TV-kkut peqatigiiffiit arlalit najukkani TV-qarfingrorlutik ineriartorsimapput, taakkuuppullu najukkani innuttaasunut KNR-mullu aallakaatitassianik nutaar-siassanillu nioqutissioruusut.

Najukkani radioqarfiit tv-qarfiillu Sinerissami Takusassiiviit Tusagassiivillu Kattuffianni ataatsimoorlutik kattuffeqarput.

Najukkani tv-qarfiit annerpaat tassaapput Nuuk TV, Sisimiut TV, Arctic TV Ilulissani, Akisuaq Radio & TV Maniitsumi aamma Tusaat TV Oqartumi.

Radioqarfiit annerpaat tassaapput Sisimiut Tusaataa, Nuuk FM, Akisuaq Radio & TV aamma Ilulissat Radioa

Radioqarfiit tv-qarfiillu ilaat pillugit paasissutissat erseqqinnerusut ukunani takukkit: www.nuuktv.gl/, www.sisimiut-tv.gl/, www.arctic-tv.gl/ aamma www.akisuaq.gl/

20.2.2 Avisit

Avisit nuna tamakkerlugu saqqummersartut

Avisit marluk nuna tamakkerlugu saqqummertarput, Atuagagdluutit/Grønlandsposten (AG) aamma Sermitsiaq, tamarik Nuummi saqqummertartut.

Atuagagdluutit/Grønlandsposten sapaatip akunneranut marloriarluni - marlungornermi sisamanngornermilu - 4.000 angullugit saqqummertarpoq.

AG pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.ag.gl/

Sermitsiaq tallimangornerit tamaasa 4.500 angullugit saqqummertarpoq. Sermitsiaq aamma atuarneqarluartumik internetaviseqarpoq.

Sermitsiaq pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: <http://sermitsiaq.gl/>

Avisit marluutilugit siammarternissaannut aningaasanut inatsit aqutugalugu tapiissuteqartoqartarpoq.

Najukkani avisit

Illoqarfinni arlalinni najukkani aviiseqarpoq. Najukkani avisit annerpaat tassaapput Kujataamiu Nutaaq Oqartumiittoq, Iluliarmioq Ilulissaniittoq, Nuuk ugeavis Nuummersoq aamma Sivadleq Sisimuniittoq.

Najukkani avisi kingullertut taaneqartoq kisimiilluni immikut nittartagaqarpoq uani: <http://silleg.com/>

20.2 MEDIER OG OPLYSNING

20.2.1 Radio og tv

Kalaallit Nunaata Radioa (KNR)

Kalaallit Nunaata Radioa (KNR) er Grønlands nationale radio- og tv-station. KNR er en selvstændig offentlig institution under hjemmestyret/selvstyret. KNR's radio og tv-udsendelser kan høres og ses over hele landet. KNR modtager tilskud over finansloven til driften.

Se nærmere om KNR på adressen: www.knr.gl/

Lokalradio/TV

Der findes lokale radiostationer og tv-foreninger i en række byer. En del TV-foreninger har udviklet sig til lokale TV-stationer, der producerer udsendelser og nyheder til lokalbefolkningen og til KNR.

De lokale radio- og tv-stationer er sammen-sluttet i organisationen Sinerissami Takusassiiviit Tusagassiivillu Kattuffiat.

De største lokale tv-stationer er Nuuk TV, Sisimiut TV, Arctic TV i Ilulissat, Akisuaq Radio & TV i Maniitsoq og Tusaat TV i Oqortoq.

De største lokalradioer er Sisimiut Tusaataa, Nuuk FM, Akisuaq Radio & TV samt Ilulissat Radioa

Se nærmere om nogle af radio- og tv-stationerne på adresserne: www.nuuktv.gl/, www.sisimiut-tv.gl/, www.arctic-tv.gl/ og www.akisuaq.gl/

20.2.2 Aviser

Landsdækkende aviser

Der udkommer to landsdækkende aviser Atuagagdluutit/Grønlandsposten (AG) og Sermitsiaq, begge med hjemsted i Nuuk.

Atuagagdluutit/Grønlandsposten udkommer to gange ugentligt, tirsdage og torsdage, i et oplag på cirka 4.000.

Se nærmere om AG på adressen www.ag.gl/

Sermitsiaq udkommer hver fredag i et oplag på godt 4.500. Sermitsiaq har også en velbesøgt internetavis.

Se mere om Sermitsiaq på adressen: <http://sermitsiaq.gl/>

Der ydes tilskud via finansloven til distribution af begge aviser.

Lokalaviser

I en række byer udgives lokale blade. De største lokalaviser er Kujataamiu Nutaaq i Oqortoq, Iluliarmioq i Ilulissat, Nuuk Ugeavis i Nuuk og Sivadleq i Sisimiut.

Kun sidstnævnte lokalavis har en hjemmeside, der kan findes på adressen: <http://silleg.com/>

Saqqummersitsisarfik Atuagkat ApS

Saqqummersitsisarfik namminersortoq mikisoq 1994-mi Atuagkat Boghandel Nuummiittumut atatillugu aallartinneqarpoq. 2005-miilli saqqummersitsisarfik atuagaarniarfimmit avisarpoq. Saqqummersitsisarfik Kalaallit Nunaat pillugu imaluunniit Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartunik saqqummersitsisarpoq.

Saqqummersitsisarfik Atuagkat pillugu paasisutissat erseqqinnerusut uani takukkit:

www.saxo.com/dk/publisher/forlaget-atuagkat.aspx

Milik Publishing

Saqqummersitsisarfik Milik Publishing saqqummersitsisarfeeraavoq. Saqqummersitsisarfirmmit meeqqanut atuakkat pitsaasut oqaluttualiallu assigneqanngitsut saqqummersinneqarnissaat salluutinneqarpoq.

Milik Publishing pillugu paasisutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.milik.gl/

Atuakkiorfik A/S

Saqqummersitsisarfik Atuakkiorfik A/S oqaluttualianik suliallu pillugit atuakkianik kalaallissuunerusunik saqqummersitsisar-simavoq. Saqqummersitsisarfik ukiumut atuakkanik 20 misaanniittunik saqqummersitsisar-simavoq. 2009-mi Atuakkiorfik A/S atorunnaarsinneqarpoq.

Atuakkiorfik pillugu paasisutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.atuakkiorfik.gl/

Ilinniusiorfik Ilinniusianik saqqummersitsisarfik

Ilinniusiorfik Ilinniusianik saqqummersitsisarfik Namminersornerullutik Oqartussat/Namminersorlutik Oqartussat ilinniusianik saqqummersitsisarfiutigaat.

Saqqummersitsisarfik ilinniartitsissutissanik kalaallisut danskisullu meeqqat atuarfianni killeqartumillu gymnasiami, sulinermik ilinniarfinni ilinniarfissuarmilu atugassanik saqqummersitsisarpoq.

Saqqummersitsisarfik nammineq nittartakkamik peqanngilaq.

Forlaget Atuagkat ApS

Det lille private forlag blev startet i 1994 i tilknytning til Atuagkat Boghandel i Nuuk. Siden 2005 er forlaget adskilt fra boghandelen. Forlaget udgiver bøger om eller med relation til Grønland.

Se mere om forlaget Atuagkat på adressen: www.saxo.com/dk/publisher/forlaget-atuagkat.aspx

Milik Publishing

Forlaget Milik Publishing er et lille forlag. Forlaget prioriterer udgivelsen af kvalitetsbørnebøger og original skønlitteratur.

Se mere om Milik Publishing på adressen: www.milik.gl/

Atuakkiorfik A/S

Forlaget Atuakkiorfik A/S udgav og solgte skøn- og faglitteratur, fortrinsvis på grønlandsk. Forlaget udgav årligt omkring 20 titler. I 2009 blev forlaget Atuakkiorfik A/S afviklet.

Se mere om Atuakkiorfik på adressen: www.atuakkiorfik.gl/

Ilinniusiorfik Undervisningsmiddelforlag

Ilinniusiorfik Undervisningsforlag er hjemmestyrets/selvstyrets undervisningsmiddelforlag.

Forlaget udgiver undervisningsmateriale på grønlandsk og dansk til folkeskolen og i begrænset omfang til gymnasiet, fagskoler og Grønlands Seminarium/Ilinniartissuaq.

Forlaget har ingen selvstændig hjemmeside.

Atuakkat saqqummersinneqartut

Udgivne bøger

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Katillugit	128	102	111	137	127	139	103	123	114	142	120	94	I alt
- taakkunanna kalaallisit	95	82	81	93	98	127	82	102	81	111	96	82	- heraf på grønlandsk
Atuakkiat sulianut tunngasut	30	10	6	23	14	6	4	6	4	9	15	15	Faglitteratur
- taakkunanna kalaallisit	23	8	6	18	11	3	3	5	2	8	10	13	- heraf på grønlandsk
Atuagaannaat	6	11	16	18	17	30	8	7	17	14	12	11	Skønlitteratur
- taakkunanna kalaallisit	6	9	6	18	11	3	8	4	13	11	8	9	- heraf på grønlandsk
Meeqqanut	6	13	16	20	11	13	8	-	10	11	16	26	Børnebøger
- taakkunanna kalaallisit	6	13	6	18	11	3	7	-	10	10	12	22	- heraf på grønlandsk
Allat	14	19	6	8	11	2	4	-	4	2	2	4	Andet
- taakkunanna kalaallisit	14	19	6	6	11	2	3	-	4	2	2	3	- heraf på grønlandsk
Ilinniartitsinermi atorussat	75	49	67	68	74	88	79	110	79	106	75	70	Undervisningsmidler
- taakkunanna kalaallisit	46	33	40	40	52	88	61	93	52	80	64	65	- heraf på grønlandsk

Malugiuk: Naqiterivik Atuakkiorfik 2004-mi atuakkanik saqqummersitanut paasisutissani tunniusaqarsimanngilaq. Taamaattumik kisitsisit naqiterivii Atuagkat aamma Ilinniurfiork, ilinniutaanarnik saqqummersartut, kisitsisaattaat pigineqarput. Kisitsisit 2008-meersut Atuakkiorfimit MILIK-mit aamma Ilinniurfiorkimminngaaneerput.

Najoqqutaq: Kalaallit saqqummersitsisarfiat

Anm.: Forlaget Atuakkiorfik har ikke afleveret oplysninger for udgivne bøger i 2004. Tallene dækker derfor kun Forlaget Atuagkat og Forlaget Ilinniurfiork, der udgiver undervisningsmidler. Tallene fra 2008 dækker fra Forlaget Atuakkiorfik, MILIK og Forlaget Ilinniurfiork.

Kilde: De grønlandske forlag

20.3.1 Atuakkanik atorniartarfiit

Nunatta Atuagaateqarfia nuna tamakkerlugu atuakkanik atorniartarfiunerup saniatigut Nuummi innuttaasunut nunaqarfinnullu atorniartarfiuvoq.

Nunatta Atuagaateqarfia pillugu paasisutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.katak.gl/

Taassuma saniatigut nuna tamakkerlugu innuttaasunut 17-nik nunaqarfinnulu 54-nik atuakkanik atorniartarfeqarpoq.

Atuakkanik atorniartarfeqarneq 435.000 missaannik atuagaateqarpoq ukiumullu atuakkat 355.000 missaanniittut atukkiuttarlugit.

20.3.2 Det Grønlandske Selskab

Det Grønlandske Selskab-p anguniagaraa Kalaallit Nunaannik annerusumik ilisimaqalernissaq aamma Dansk/Kalaallit suleqatigiinnerisa tapersorsornissaat.

Selskabip atuagassiat immikkut ittut arlallit saqqummersitarpai, 1953-miillu atuagassiaq Grønland kalaallinut issittumullu tunngasunik atuagassartalik saqqummersittalerlugu.

Det Grønlandske Selskab pillugu paasisutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.groenlandselskab.dk/

20.3.3 Højskolit

Knud Rasmussenip Højskolia

Højskolei Sisimiunippoq suliffeqarfittullu imminut pigisutut ingerlanneqarluni. Ukiumut atuartut 40 højskolertinneqartarput, januaarimiillu maajimut atuartinneqartarlutik.

Højskolei pillugu paasisutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.krh.gl/

Sulisartut Højskoliat

Sulisartut Højskoliat Qaqortummiittoq 89-nik ineraqarpoq 134-nik siniffissalinnik.

Højskolei sulisut sinnisaannik SIK-meersunik pikkorissartitsisarpaq, tamatumalu saniatigut nalinginnaasumik innuttaasu-

20.3.1 Biblioteker

Nunatta Atuagaateqarfia, Det Grønlandske Landsbibliotek er ud over landsbibliotek også folkebibliotek for Nuuk og de tilhørende bygder.

Se nærmere om landsbiblioteket på adressen: www.katak.gl/

Desuden findes 17 folkebiblioteker og 54 bygdebiblioteker rundt om i landet.

Biblioteksvæsenet råder over ca. 435.000 bind og udlåner årligt cirka 355.000 bind.

20.3.2 Det Grønlandske Selskab

Det Grønlandske Selskabs formål er at udbrede kendskabet til Grønland og støtte det dansk-grønlandske samarbejde.

Selskabet udgiver en række særskrifter og siden 1953 tidsskriftet Grønland med artikler om grønlandske og arktiske emner.

Se nærmere om Det Grønlandske Selskab på adressen: www.groenlandselskab.dk/

20.3.3 Højskolit

Knud Rasmussenip Højskolia

Højskolen ligger i Sisimiut og drives som en selvejende institution. Der optages årligt 40 elever til et højskoleophold, der strækker sig fra januar til maj måned.

Se mere om højskolen på adressen: www.krh.gl/

Sulisartut Højskoliat

Arbejderhøjskolen Sulisartut Højskoliat i Qaqortoq har 89 værelser med 134 sengepladser.

Højskolen afholder tillidsmandskurser for SIK (Grønlands ArbejderSammenslutning) og er des-

nut højskoliulluni ilaatigut nuna tamakkerlugu ukiumi ilinniar-tunut aammalu ataatsimeersuartitsineranut nunani avannarler-neersunut atornewqartarluni. Taakku saniatigut højskoli takor-narissanut sammisassaqartitsinissamik neqerooruteqartarpoq. Sulisartut Højskoliat pikkorissarnermut ilinniartitsinernullu nutaanik naleqqussakkanik IT-tigut atortorissaaruteqarpoq.

2008-mi aggustimiit 2009-mi juunip tungaanut højskoli efterskolitut atornewqarpoq Qasigiannguani efterskolip pia-reernissaata tungaanut.

Suliartut højskoliat pillugu paasisutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.sulisartut.gl/

Qasigiannguani efterskoli

Aaqqissuisoqarfiup naanerani Qasigiannguani efterskoli a-tuutilleqqammerpoq. Efterskoli pillugu paasisutissat erseq-qinnerusut ukunani takukkit:

www.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Lands-styreformandens%20Departement/Nyhedsforside/Nyheder_-fra_dep_formand/2008/11/Revisionsudvalg.aspx

Sisimiuni Oqaatsinik Pikkorissarfik

Oqaatsinik Pikkorissarfik Sisimiuniittoq inersimasut oqaatsinik ilinniartinneqarnissaannik neqerooruteqarpoq. Oqaatsinik Pikkorissarfimmi ingerlanneqartuni ilaatigut taaneqarsin-naapput oqalutsit nutserisullu ilinniartitaanerat, tamanut oqaatsinik pikkorissartitsinerit aamma suliffeqarfinni pisor-tanit pigineqartuni namminersortunilu sulisut oqaatsitigut pikkorissartitsinerit.

Oqaatsinik pikkorissarfik pillugu paasisutissat erseqqinne-rusut uani takukkit: www.oqaatsit.gl/

20.3.4 INUTEK Nunatsinni Teknikkikut Suliniaqatigiit

INUTEK inuit, ingerlataqartut suliffeqarfiillu Kalaallit Nunaan-ni issittumilu nunani allani teknologimik ilisimatusarnermillu soqutigisallit pillugit ilisimasaqartut suliassaqarfiit akimorlugit attaveqatigiinnissaannik anguniagartuuvoq. Anguniagaa-sut ilagaat teknologiikkut ilisimatusarnerup ineriartortitsine-rullu sunnarniarnissaa issittumi avatangiisitigut inuiaqatigiillu tungaatigut atugarisat eqqarsaatigalugit.

INUTEK pillugu paasisutissat erseqqinnerusut uani takuk-kit: <http://inutek.gl/>

20.4 PEQATIGIIFFEQARNEQ

20.4.1 Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat (GIF)

Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat timersoqatigiiffiit arfineq-pingasusut Kalaallit Nunaat tamakkerlugu peqati-giiffinnik 240-nik ilaasortaaffigineqartut kattuffigaat.

Timersuutit arlallit allat timersuutit aalajangersimasut ava-taanni peqatigiiffinnut ataasiakkaanut kattussuunneqarput.

Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat pillugu paasis-utissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.gif.gl/

uden almindelig folkehøjskole for blandt andre vinterskoleelever fra hele landet og for nordiske konferencegrupper. Desuden tilbyder højskolen aktiviteter for turister. Højskolen er udstyret med opdaterede IT-faciliteter både til kursus- og undervisningsvirksomhed.

Fra august 2008 til juni 2009 fungerede høj-skolen som efterskole, indtil efterskolen i Qasigi-annguit stod klar.

Se mere om arbejderhøjskolen på adressen: www.sulisartut.gl/

Efterskolen i Qasigiannguat

Ved redaktionens afslutning var efterskolen i Qasigiannguat netop etableret. Se mere om efterskolen på adressen:

http://dk.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Landsstyreformandens%20Departement/Nyhedsforside/Nyheder_fra_dep_-formand/2008/11/Revisionsudvalg.aspx

Sprogcentret i Sisimiut

Oqaatsinik Pikkorissarfik, Sprogcentret i Sisimiut tilbyder sprogundervisning til voksne. Aktivite-terne omfatter blandt andet uddannelse af tolke og oversættere, sprogkurser for alle og sprog-kurser for offentlige og private institutioner.

Se mere om sprogcentret på adressen: www.oqaatsit.gl/

20.3.4 INUTEK Grønlands Teknologiske Sel-skab

INUTEK virker for at skabe tværfaglig kontakt mellem personer, institutioner og virksomheder med viden om og interesse for teknologi og vi-denskab i Grønland og i de øvrige arktiske om-råder. Formålet er blandt andet at påvirke den teknologiske forskning og udvikling under hen-syntagen til de miljø- og samfundsmæssige for-hold i de arktiske områder.

Se mere om INUTEK på adressen: <http://inutek.gl/>

20.4 FORENINGSLIV

20.4.1 Grønlands Idræts-Forbund (GIF)

GIF er en sammenslutning af otte specialfor-bund med 240 medlemsklubber i hele Grøn-land.

En række yderligere idrætsgrene er organise-ret i enkeltstående foreninger uden for special-forbundene.

Se mere om Grønlands Idræts-Forbund på adressen: www.gif.gl/

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	0-14år	15-18år	19-30år	31+år	Passive	I alt
Katillugit	16.751	17.632	16.646	15.677	16.439	18.110	3.564	1.742	2.574	2.774	7.456	I alt
Qaannat Kattuffiat	1.477	1404	1.263	1.160	761	671	86	39	56	137	353	Grønlands Qajaq Forbund
Kalaallit Nunaanni Volleyball- tertartut Kattuffiat	957	1124	671	502	524	857	113	61	190	51	442	Grønlands Volleyball Forbund
Grønlands Håndbold Forbund	2.195	2183	3.065	2.690	2.286	2.971	724	364	459	152	1.272	Grønlands Håndbold Forbund
Grønlands Badmintonforbund	1.106	1199	1.240	861	1.217	1.007	346	108	123	426	4	Grønlands Badmintonforbund
Grønlands Boldspil Union	5.656	5724	6.146	5.338	6.119	7.227	1.250	767	1.305	1.039	2.866	Grønlands Boldspil Union
Grønlands Taekwon-do Forbund	1.140	820	986	1.161	794	957	147	65	71	43	631	Grønlands Taekwon-do Forbund
Grønlands Bordtennis Union	709	654	936	1.152	1.171	981	177	104	105	89	506	Grønlands Bordtennis Union
Grønlands Ski Forbund	1.454	1.471	1.534	1.500	1.767	1.670	439	196	199	346	490	Grønlands Ski Forbund
Immikkut peqatigiiffiit ittut avataanni timersoqatigiiffiit	2.057	3.053	805	1.313	1.800	1.769	282	38	66	491	892	Klubber uden for specialforbundene
Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat	Kilde: Grønlands Idræts-Forbund											

20.4.2 SORLAK Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu Siunnersuisoqatigiiffiat

SORLAK meeqqat inuusuttullu piumassutsimik kattuffiinut peqatigiiffiinullu, Kalaallit Nunaanni Spejderinut, fritidsklubbit kattuffiannut Sukorsimut, Siumut inuusuttunut Suleqatigiiffianut, Ilinniagaqartut Kattuffiannut (KIK), aamma Inuusuttut Demokraatit suleqatigiiffiannut kattuffiuvoq.

SORLAK pillugu paasisutissat erseqqinnerusut uani takukit: www.sorlak.gl/

20.5 ILAGIIT

Kalaallit Nunaat danksit ilageeqarnerisa iluanni nammineerluni biskoppeqarfiuvoq nammineq biskopilik oqaluffissaarsualili. Danskitt naalagaaffiata biskopi atorfinitsittarpaa.

Ilageeqarnermi qitiusumik aqutsineq Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit isumagineqarpoq.

Kalaallit Nunaat provsteqarfinnut pingasunut avinneqarpoq, taakkununga ilaallutik palaseqarfiit 17. Ilagiit pillugit paasisutissat erseqqinnerusut ukunani takukit:

www.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Departement_for_kultur/Kirke.aspx

20.4.2 SORLAK Grønlands Ungdoms Fællesråd

SORLAK er en paraplyorganisation for frivillige børne- og ungdomsorganisationer og foreninger, Grønlands Spejderkorps, fritidsklubbernes sammenslutning Sukorseq, Siumuts Ungdomsorganisation, de studerendes organisation, KIK og Unge Demokraters Organisation.

Se mere om SORLAK på adressen: www.sorlak.gl/

20.5 KIRKEN

Grønland er et selvstændigt stift inden for den danske folkekirke med egen biskop og domkirke. Den danske stat ansætter biskoppen.

Den kirkelige centraladministration varetages af Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Grønland er opdelt i tre provstier med dertil hørende 17 præstegæld. Se mere om kirken på adressen:

http://dk.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Departement_for_kultur/Kirke.aspx

Palaseqarfiiit	Qqaluffiit Kirkelokaler	Palasit Præster	Ajoqit / Kateketer		Katillugit Ialt	Kuisittut 1) Døbte 1)	Apersor- tittut 1) Konfir- merede 1)	Katittut par 1) Ægteviede par 1)	Præstegæld I alt
			Ilinniar- simasut Uddannede	Ilinniar- si- mannngitsut Ingen ud- dannelse					
Katillugit	80	23	50	23	73	694	1.003	234	I alt
Nanortalik	9	1	7	1	8	22	39	13	Nanortalik
Oaqortoq	5	3	4	1	5	35	60	11	Oaqortoq
Narsaq	3	1	1	3	4	24	31	9	Narsaq
Paamiut	2	1	1	1	2	22	34	5	Paamiut
Nuuk	4	4	2	2	4	89	214	40	Nuuk
Maniitsoq	4	1	1	4	5	58	49	11	Maniitsoq
Sisimiut	4	2	3	0	3	76	102	22	Sisimiut
Kangaatsiaq	5	1	4	1	5	18	23	13	Kangaatsiaq
Aasiaat	3	1	2	1	3	34	42	14	Aasiaat
Oasigiannugit	2	0	1	0	1	17	25	11	Oasigiannugit
Ilulissat	6	3	4	1	5	60	82	24	Ilulissat
Oeqertarsuaq	2	1	1	0	1	9	17	3	Oeqertarsuaq
Uummannaq	8	1	6	1	7	21	64	17	Uummannaq
Upernavik	11	0	5	3	8	60	60	16	Upernavik
Oaanaaq	5	1	3	1	4	11	15	1	Oaanaaq
Ammassalik	6	1	5	2	7	133	136	24	Ammassalik
Illoqqortoormiut	1	0	0	1	1	5	10	0	Illoqqortoormiut
Danmark		1	0	0					Danmark
	Ukiut siulliit / Tidligere år								
2007	78	26	57	27	84	704	1.009	217	2007
2006	92	27	49	34	83	800	1.026	233	2006
2005	84	26	46	32	78	812	993	251	2005
2004	83	23	48	24	72	857	1.017	237	2004
2003	89	26	49	26	75	746	966	180	2003
2002	82	25	45	34	79	799	1029	227	2002
2001	82	26	50	23	73	779	909	190	2001
2000	83	27	51	26	75	922	895	254	2000
1990	84	24	62	51	113	1063	697	313	1990
1980	86	25	55	47	102	882	1.420	197	1980
1970	86	26	80	31	111	1.112	1062	169	1970
Nassuiaatit: 1) Inuit naatsorsuutaanni kommuneqarfiiit avataanniittut ilaangillat. Najoqqutaq: Kultureqarnermut, ilinniartitaanermt, ilisimatusarnermut, ilageeqar- nermullu Naalakkersuisoqarfik						Noter: 1) I befolkningstallene er områderne uden for kommunal inddeling ikke medregnet. Kilde: Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke			

Tabel 20.1
Nunatta Karsiata kulturimut tunngasutigut ingerlattanut aningaasartuutai

Tabel 20.1
Landskassens udgifter til kulturelle aktiviteter

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
				Mio. kr.				
Aningaasartuutit katillugit	169	162	162	155	158	163	166	Udgifter i alt
Sanaart. aningaasartuutit	19	10	0	-	-	-	0	Anlægsudgifter i alt
Ingerlatsinermut katillugit	150	152	161	155	158	163	166	Driftsudgifter i alt
Kalaallit Nunaata Radio	51	52	55	55	56	57	60	Grønlands Radio
Radio/tv-aallakaatitsisarnerit	32	32	36	30	30	30	29	Radio/tv-distribution
Nunatta Atuagaateqarfia	14	13	13	14	14	13	14	Det Grønlandske Landsbibliotek
Katersugaasivlit 1)	8	9	9	9	9	8	9	Museumsvæsenet 1)
Højskolet	11	11	11	11	11	11	12	Højskoler
Eqqumiitsulionemut Atuarfik	1	1	1	1	1	1	1	Kunstscolen
Katuaq	5	5	5	5	5	5	5	Kulturhuset Katuaq
Kulturimut tunngasut allat 2)	29	30	32	30	32	38	36	Tilskud til kulturelle formål 2)

Malugiuk: 2007-mi 2008-milu missingersuutit pineqarput.

Nassuaatit: 1) Kalaallit Nunaata Katersugaasivia Allagaateqarfialu kiisalu katersugaasivinnut allanut tapiissutit. 2) Tapiissutit kulturimut tunngasut Danmarkimi Kalaallit Illuini tapiissutinik imaqarput.

Najoqqutaq: Landskarsip naatsorsuutai Aningaarsanut inatsit 2007 aamma 2008

Anm. Der er tale om budgettal i 2007 og 2008.

Noter: 1) Grønlands Nationalmuseum og Arkiv, samt tilskud til andre museer. 2) Tilskud til kulturelle formål indeholder tilskud til De Grønlandske Huse i Danmark.

Kilde: Landskassens regnskaber og Finanslov 2007 og 2008